

Vilja almanna- lóggávuni til lívs

Fyri at skaða almannalóggávuna verða tøl, sum lítið og einki hava við hvørt annað at gera, samantvinnad. Hetta fyri at fáa eitt páskot til at skerja hana munandi, skrivar Jákup Lindenskov, løgtingsmaður

Leygardagin avgreiddi løgtingið tær 10 lóginar um ymiskar inntøkur til landskassan og studning til fiskivinnuna, sum skulu driva útvið 200 milljónir krónur í landskassan í hesum árinum.

Hesar somu lógir skulu eisini tryggja landskassanum størri inntøkur komandi árin.

Skrabræið hjá andstöðuni at viðgera hesi mál var einki. Samgonguflokkarnir noktaðu ikki bara andstöðuni henda møguleika, men samtyktu at brota vanligu tingviðgerð av malinum, og so var eingin líkinda tjansur at koma við uppskotum.

Samgongan vildi fyri alt í verðini hava málini fastaði íggjognum og hóast tað, at tveir samgongumenn voru burtstaddir og landsstýrismaðurin í búskaparmálinum heldur ikki var heima.

Javnaðarflokkurin ferdi fram, at flokkurin var tilreiðar at finna inntøkur til landskassan, sum neyðugt var, men noktaði fyri at góðtaka framferðarhættin hjá samgonguni og flokkurin vildi heldur ikki inn- og útveita peningum sum samgongan gjørdi, tí tað førir við sær, at tungar byrðar verða lagdar á herðar, sum litla orku hava.

Ætlanin er eisini at skerja figgjarlógina við 200 milljónum afturat tí sum tikið verður inn í ár, nevniliga 200 milljónir krónur afturat sigur so mikið, at okkurt fer at verða tarnað her í samfelagnum, samstundis sum ovurstórar lantøkur úttanlands framvegis streyma ótarnaðar inn í landið.

Einki er gjørt ella sagt um fyrst og fremst at taka peningin, har peningur er at heinta, har spekulasjonin halar grundarlagið undan skattainntøku landskassans.

Almannamáluni

Tann greinin í figgjarløgtingslógini, menn serliga hevna seg inn á og sum eftir frásagn teirra skal skerast munandi, er

paragr. 19, almannamál. Harseleringin yvir almannamáluni frá samgonguflokkunum var partvist óndsinnað, tí har er skeivt frásagt og rangt framborið.

Hyggja vit at tølunum, sum standa undir grein 19 — Almannamál, so umfatar hesin partur so ógvuliga ymiskt. Pensjonir, forsorgarhjálp, dagpening undir sjúku — heimahjálp, einkjupensjon, húsalánsgrunnin, rentustudning, eisini menningarhjálp o.a.m.

Staturin rindar helmingin

Sjálv greinin er samtals kr. 820.000.000 og hvørki 900.000.000, sum H.O. Heinesen førir fram ella 1.000.000, sum Pauli Ellefsen førir fram.

Undir almannamál hoyra uml. kr. 660.000.000 og av hesum parti ber statskassin eina helvt aleið.

Fara vit so at greina nærri hvørji hesi tøl eru, sundurliðað, ja, so er skilligt at Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin nu teir eru samfloktir — av kærleika siga teir ikki tað er — ja, so er skilligt, at teir antin vilja hæla færoyska samfelagið aftur í amtstíðina, ella vita teir ikki hvat teir hava sagt.

Barnastyrkurin

Ta einu lógina vilja teir

vilja minka er hon, sum Sambandið saman við einum parti av Tjóðveldinum og Fólkaflokkinum torpæðaði, so hon virkar órimulig og er 10-15 milj. kr. dyrari, enn skotið var upp av landsstýrinum. Tað er lógin um barnastyrk, sum hevur eina jattan uppá kr. 66 milj. kr. fyri 1989.

Einki sammetingar-grundarlag

Undir viðgerðini vóru tøl og samanlikningar gjørdar, sum einki samanhang er í. Tøl úttan statsins helvtarpart fyri 1987 var samanlikað við samlaðu tøl statsins og landskassans 1988 fyri at ósa fólk upp um hvussu nógv almannamál voru vaksin frá 328 milljónum kr. til 820 milj. krónur. Manipuláson.

Helvtin av sosialmálum (pensionir) rindar staturlandið hvør sína. Restin er sum blokkstudningur.

Hvi hevna seg so grovliga inn á paragr. 19 á figgjarlógini, almannamál. Henda bústøla samfelagsins.

Vit kunnu saktans skera burtur av sosialu utreiðslunum, men so leingi skipanin er, sum hon er, ber hetta ikki til úttan at biðja danir gera tað sama — er tað ætlanin?

Almannalóggávan hevur í 30 ár havt alstóran tyding fyri allar færoyingar, skrivar Jákup Lindenskov, løgtingsmaður og fyrrverandi landsstýrismaður í almannamálum.

Almannalóggávan stóran tyding fyri øll

Vit hava í 30 ár havt eina sosiala lóggávu, sum hevur havt alstóran tyding fyri samfelagsbúskapin, fyri tey einstøku kring í landinum. Fyri vinnulívið eisini.

Um tað er verðið ein fremsta samfelagsinsuppgáva at brota niður tað, sum virkar og gagnar í

næstan hvørjum tí einasta heimi í Føroyum — hvør styðjar slíkan politikk?

Ger vanligi færoyingurin hetta, skert tú ta grein, tú sjálvur situr á, burtur.

I lóguni tykist tað vera umráðandi hjá samgonguni at leggja fotonglar fyri øllum, sum eitur almannamál.

Javnaðarflokkurin legði í seinasta valskeið fram uppskot um eina eykápensjon — samhaldsfasta

— sum táverandi landsstýrisflokkar framdu. Tað var tí vit vita, at fólkapensjónin ikki røkur og at eingin tjansur er at vaksa um hana yvir figgjarlógina.

I dag er neyðugt, um nakrantíð, at standa um tann flokk, sum vil tryggja framtíðina hjá fólki okkara eisini á ellisárum.

J. Lindenskov

	Roknskapur 1987 (1.000)	Játtan 1988 (1.000)	Játtan 1989 (1.000)	Okkara % partur
Paragr. 19 Almannamál v.m.				
Andveikraverndin, bustovnar	3.356	24.517	30.516	0%
Fólkapensjón	110.973	170.350	195.400	50%
Hækkingar í fólka- og avlámispensjóni	8.391	30.700	0	
Ellisheim	3.185	71.178	76.500	50%
Vistarheim fyri pensjónistar	-	4.828	5.000	50%
Avlámispensjón	37.076	63.140	75.835	50%
Einkjubarnastyrkur v.m.	1.466	3.227	3.225	50%
Einkjupensjón	1.424	1.558	1.565	50%
Vanlig forsorg	27.227	48.994	45.000	75%
Uppskoytsveiting	-	692	765	100%
Barnaforsoyrg	7.572	14.827	16.300	50%
Heimahjálparskipanin	21.149	49.180	51.000	50%
Dagpeningaskipan	27.443	77.112	80.000	40%
Bjálving av húsum hjá pensionistum	-	3.000	3.000	100%
Brennistudn. til pensjónistar	3.962	4.000	7.360	100%
Samsýning fyri at ansa óhjálpmum heima	8.540	6.930	10.000	100%
Dagstovnar	-	29.819	37.922	75%
Ymsir studningar:				
Vardar íbúðir til pensjónistar	-	-	4.000	100%
Móðrahjálp	-	-	300	100%
Kreppumiðstöð	-	-	100	100%
Barnastyrkur v.m.	17.383	48.300	66.000	100%
Serforsorg, bygging, i grunn	4.006	4.200	3.000	100%
Kirkja í Keypmannahavn	-	-	-	-
i grunn	500	1.500	400	100%
Hús hjá Deyvafelagnum	320	388	570	100%
Blindaheimið	-	600	1.200	100%
Andveikraverndin, færoyingar á stovnum í Danmark v.m.	-	14.056	13.464	0
Andveikraverndin, eykaútreiðslur heima	-	270	-	-
Frahaldfelag Blákrossstovan	175	200	132	100%
Styrkveiting	300	225	150	100%
ALV	180	360	360	100%
Frahaldfelag	425	450	450	100%
«Reyði Krossur»	0	30	30	100%
Hjálpargrunnur fyri óarbeiðsforar fiskimenn	300	400	400	100%
Felag teirra brekaðu	700	760	1.060	100%
Husalansgrunnur	15.000	27.000	40.000	100%
Kommunalur lángrunnur	3.000	3.000	500	100%
Arbeidsloysisgrunnur arbeiðarafelaga	3-1	500	800	100%
Føroyahús í København, i grunn	600	742	795	100%
Ansingar- og røktarheim i grunn (viðm.)	10.000	18.782	12.000	50%
Ibúðagrunnur (viðm.)	1.500	3.000	2.000	100%
Rentustudningur til húsabygg.	758	300	1.000	100%
Vanlukkuþryggingararðið	242	932	510	50%
Næmingaheim i grunn (viðm.)	3.000	5.829	6.000	100%
Raðgev. f. færoyingar í Danmark	262	385	415	100%
Bustovnar fyri sinnisbrekað	705	1.350	2.500	100%
Hjálpargrunnur móti alkoholmisnýtslu	1.000	1.200	1.200	100%
Felagshús í Nuuk (viðm.)	25	125	125	100%
Menningarhjálp	2.108	5.000	5.000	100%
Landsfelag pensionistanna	-	100	150	100%
Landsstýrinum at ráða yvir	454	300	200	100%
Skúlin í Trøðni	3.363	13.093	16.550	25%
	328.705	757.429	820.749	

Tøluni fyri 1987 umfata ikki danska partin. Í tølunum fyri 1988 og 1989 er danski parturin íroknaður.

Sum tað sæst í omanfyrirstandandi yvirliti, ber grein 19 nógv ymiskt í sær, m.a. Husalansgrunnin.